

Đoàn Pháo binh 56, Quân khu 9 Lễ Kỷ niệm 60 năm ngày thành lập (23/11/1963-23/11/2023)

Phân đội Pháo 85mm Đoàn Phòng thủ đảo H42 (pháo đường) của Binh chủng Pháo binh đang ngắm trực tiếp mục tiêu trên biển

Phân Pháo binh Tả Trung, Binh chủng Pháo binh Diễn tập bắn đạn thật năm 2023

Đoàn Pháo phân lực H04, Binh chủng Pháo binh

Quan tâm đến hoạt động giáo dục truyền thống cho cán bộ, chiến sĩ của Đoàn

Pháo đài B71, Binh chủng Pháo binh tổ chức thi y SIM

Thông tin

KHOA HỌC QUẢN SỬ PHÁO BINH

PHÁO BINH QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM CHÂN ĐÔNG SẮT, ĐÁNH GIỎI, BẮN TRÚNG

BINH CHỦNG PHÁO BINH

LỄ BẾ MẠC
 HỘI THI CHỈ HUY LỬ ĐOÀN
 LỰC LƯỢNG PHÁO BINH - TÊN LỬA DỰ BỊ NĂM 2023
 Hà Nội, ngày 26 tháng 7 năm 2023

NIỆM LỄ CHÀU MỪNG
 79 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM
 22.12.1944 - 22.12.2023

BINH CHỦNG PHÁO BINH

Số 65
 12-2023

MỘT SỐ HÌNH ẢNH HOẠT ĐỘNG CỦA BỘ ĐỘI PHÁO BINH

Đảng ủy Viện Điện Y - Trường BQP, Trường Ban vì sự tiến bộ của Phụ nữ BQP, Trường Đoàn kiểm tra tăng cường cho các gia đình khó khăn tại Binh chủng Pháo binh

Đoàn kiểm tra toàn diện công tác Tiểu chuẩn đo lường - chất lượng và Đảng kiểm quân sự tại Binh chủng Pháo binh

Tuyên truyền binh năm 2023

Đội Nhân dân Việt Nam

Đoàn Sĩ Quan Trường Cao, thường đi nhận thưởng nhân dịp Hội nghị Tổng kết Luật Sĩ Quan Quân đội Nhân dân Việt Nam, tại Binh chủng Pháo binh

"Mẫu mực, tiêu biểu" "Đón vì huấn luyện giỏi" và khen thưởng năm 2023 của Binh chủng Pháo binh

Đoàn Pháo binh Tả Trung, Binh chủng Pháo binh luyện bắn pháo CE

Tên lửa của Binh chủng Pháo binh được đưa vào sử dụng trong diễn tập PT-23

Hội thảo Pháo binh - Tên lửa dự bị năm 2023

Tư lệnh Quân đội Hoàng Gia Campuchia

Trong diễn tập PT-23

Khu năm 2023

Công cụ

Chế độ xem di động

Chia sẻ

Chỉnh sửa trên PC

WPS AI

NGHIÊN CỨU - NGHỆ THUẬT		
Thượng tá, ThS TRẦN HẠC BỘI	MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO KHẢ NĂNG CƠ ĐỘNG LỰC LƯỢNG CỦA CÁC PHẦN ĐỘI PHÁO BINH ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CHIẾN TRANH HIỆN ĐẠI	66
Trung tá, ThS DÔNG SÔNG HẠO	MỘT SỐ VẤN ĐỀ RÚT RA VỀ TỔ CHỨC SỬ DỤNG LỰC LƯỢNG PHÁO BINH SƯ ĐOÀN BỘ BINH ĐƯỢC BIẾN CHẾ HÒA LỰC MẠNH QUA ĐIỂN TẬP THỰC NGHIỆM	70
Thượng tá ThS TRƯƠNG HỒNG SƠN	TRAO ĐỔI MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ NÂNG CAO NHÂN THỨC LÝ LUẬN CÁCH ĐÁNH CỦA PHÁO BINH, TÊN LỬA TRONG CHIẾN TRANH ĐỊCH SỬ DỤNG VŨ KHÍ CÔNG NGHỆ CAO	74
TRUYỀN THÔNG - LỊCH SỬ, KINH NGHIỆM CHIẾN ĐẤU		
Đại tá NGO VĂN DƯƠNG	CHI VIỆN LỰC LƯỢNG PHÁO BINH VÀO CÁC CHIẾN TRƯỜNG CỦA TA TRONG CUỘC CHIẾN TRANH CHỐNG MỸ 1961-1975	77
Thượng tá, ThS VŨ QUANG HẠY	PHÁO BINH CỦA SƯ ĐOÀN 3 - ĐOÀN SAO VÀNG TRONG TRẬN ĐÁNH PHÁ VỠ TUYẾN PHÒNG THỦ PHAN RANG	80
Thượng tá TRẦN HAI DƯƠNG	NGHỆ THUẬT SỬ DỤNG PHÁO BINH TRONG CHIẾN DỊCH BIỂN GIỚI 1950	83
Thượng tá, ThS TRẦN VĂN BỘI	SỬ DỤNG PHÁO BINH TRONG CHIẾN DỊCH TIẾN CỐNG QUẢNG TRỊ NĂM 1972 - MỘT SỐ VẤN ĐỀ RÚT RA	87
Trung tá NGO VĂN DƯƠNG	CÔNG TÁC BẢO ĐẢM PHÁO BINH TRONG CHIẾN DỊCH ĐIỆN BIÊN PHŨ	91
KHOA HỌC QUÂN SỰ NƯỚC NGOÀI		
Ban biên tập	TƯỜNG LẠI CỦA CHIẾN TRANH LÀ MÁY BAY KHÔNG NGƯỜI LÁI VÀ ĐẠN TUẦN KÍCH	94
Ban biên tập	CUỘC CHIẾN PHÁO BINH CỦA NGÀ Ở UKRAINE - THÁCH THỨC VÀ ĐỔI MỚI	97
Ban biên tập	MỸ THỬ NGHIỆM THÀNH CÔNG ĐẠN PHÁO TĂNG TẦM CỠ 155MM XM1155	102
Ban biên tập	QUÂN ĐỘI CÁC QUỐC GIA Ở KHU VỰC CHÂU Á TĂNG CƯỜNG NĂNG LỰC CHỈ HUY, ĐIỀU KHIỂN, MÁY TÍNH, THÔNG TIN LIÊN LẠC, TÌNH BÁO, DO THÂM, TRÌNH SÁT	103

MỜI VIẾT BÀI

KÍNH MỜI CÁ NHÂN, ĐƠN VỊ GỬI BÀI, TIN, ẢNH CHO THÔNG TIN KHOA HỌC QUÂN SỰ PHÁO BINH SỐ 66

Nội dung: Phản ánh, trao đổi tình hình, bài học kinh nghiệm, phương hướng trên các mặt công tác của lực lượng pháo binh toàn quân năm 2023, 2024; kết quả nghiên cứu khoa học nghệ thuật, hậu cần - kỹ thuật, xã hội nhân văn quân sự pháo binh; giới thiệu đề tài, sáng kiến cải tiến kỹ thuật; các nhân chứng, sự kiện, bài học lịch sử về quá trình phát triển của lực lượng Pháo binh Quân đội nhân dân Việt Nam...

Bài viết, tin, ảnh xin gửi về Phòng Khoa học quân sự Binh chủng Pháo binh.

Hòm thư: 1TA - 02 Hà Nội

Điện thoại: 069.585.211; 069.585.212; 069.585.213.

Email (Mạng MISTEN): Liemnt@BCPB.BQP

Email (Mạng Internet): nguyentangliem@gmail.com

Ảnh bìa 1: Đ/c Thiếu tướng Nguyễn Hồng Phong - Tư lệnh Binh chủng Pháo binh trao giải Hội thi Chỉ huy lữ đoàn lực lượng Pháo binh - Tên lửa dự bị năm 2023

BINH CHỦNG PHÁO BINH TẬP TRUNG ĐỘT PHÁ

Chỉnh sửa

Chú thích

Điền & Ký

Chuyển
đổi

Tất cả

CÔNG TÁC BẢO ĐẢM PHÁO BINH TRONG CHIẾN DỊCH ĐIỆN BIÊN PHỦ

Trung tá NGÔ VĂN DƯƠNG
Khoa Giáo dục quốc phòng, Trường Đại học Mỏ - Địa chất

Trong chiến dịch Điện Biên Phủ, lực lượng pháo binh non trẻ của Quân đội ta đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, là hỏa lực mặt đất chủ yếu chế áp, tiêu diệt các trận địa pháo binh, không chế sân bay, phá hoại sở chỉ huy, kho tàng, triệt đường tiếp tế của địch và chi viện có hiệu quả cho bộ binh thắt chặt vòng vây, tiêu diệt từng cứ điểm, cụm cứ điểm, tiến tới tiêu diệt toàn bộ tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ, góp phần quan trọng vào Chiến thắng “lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu”. Thắng lợi của chiến dịch Điện Biên Phủ đánh dấu bước phát triển vượt bậc về nghệ thuật tác chiến của Quân đội ta nói chung, Bộ đội Pháo binh nói riêng, trong đó có công tác bảo đảm pháo binh.

Trong những năm đầu của cuộc kháng chiến chống Pháp xâm lược, bộ đội Pháo binh đã phát huy tinh thần tự lực cường, chế tạo nhiều loại vũ khí có khả năng chiến đấu cao như Bazoca, AT, ĐKZ, ... kịp thời trang bị nâng cao khả năng chiến đấu, đáp ứng yêu cầu tác chiến của chiến tranh nhân dân, góp phần đánh bại các thủ đoạn chiến thuật trong các chiến lược đánh nhanh thắng nhanh của Thực dân Pháp trên khắp các mặt trận. Các đơn vị pháo binh đã phối hợp và trợ giúp đắc lực với bộ đội chủ lực giành được nhiều thắng lợi quan trọng như chiến dịch Việt Bắc, chiến dịch Quang Trung, chiến dịch Biên giới, ...

Trong Chiến cuộc Đông Xuân 1953 - 1954, sau khi Thực dân Pháp nhảy dù xuống

Điện Biên Phủ xây dựng căn cứ quân sự ở đây nhằm thách thức Quân đội nhân dân Việt Nam tới để tiêu diệt, Trung ương Đảng và Bác Hồ quyết định mở chiến dịch Điện Biên Phủ, quyết tâm tiêu diệt địch, giành thắng lợi quan trọng này hòng thay đổi cục diện chiến tranh. Mọi sự chi viện trên cả nước được dồn cho Điện Biên Phủ từ phương án tác chiến, hậu cần, lực lượng tham gia chiến đấu, trang bị vũ khí. Cũng trong trận chiến này lần đầu tiên ta chủ trương đánh hiệp đồng binh chủng pháo binh và bộ binh.

Nhận rõ vai trò của pháo binh trong tác chiến, cùng với xây dựng các đại đoàn quân chủ lực, Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sớm chỉ đạo xây dựng lực lượng pháo binh,

91

nhất là pháo xe kéo. Vì vậy, trong kháng chiến chống Pháp, lực lượng pháo binh của ta đã không ngừng lớn mạnh, có bước phát triển vượt bậc, từ chỗ sử dụng các khẩu đội, trung đội pháo mang vác, đánh độc lập chi viện cho các trận chiến đấu nhỏ, lẻ, tiến lên sử dụng tập trung nhiều trung đoàn, tiểu đoàn pháo xe kéo cỡ lớn, đánh hiệp đồng binh chủng.

trận lần đầu sẽ gặp nhiều khó khăn lớn. Trước mắt, phải bảo đảm an toàn và tuyệt đối bí mật trong hành quân. Đưa được người và xe, pháo tới đích an toàn, coi như đạt 60% thắng lợi". Pháo được vận chuyển hoàn toàn bằng ô tô đến Tuần Giáo tập kết ở đây, chờ làm đường Tuần Giáo đi Điện Biên (con đường này trước đây chỉ là đường dùng cho ngựa thồ, và đã

Khi mở Chiến dịch Điện Biên Phủ, lực lượng pháo binh ta được huy động với mức cao nhất và làm quân Pháp bất ngờ khi đưa lựu pháo 105mm tham gia chiến đấu. Theo thống kê, ngoài pháo binh của các đại đoàn bộ binh 308, 312, 316, 304, ta có Đại đoàn Công pháo 351, với 01 trung đoàn lựu pháo lựu 105mm, 01 trung đoàn sơn pháo 75mm, 05 đại đội súng cối 120mm, 01 trung đoàn công binh công trình, 04 tiểu đoàn pháo cao xạ 37mm. Ngay từ đầu Chiến dịch, ta đã huy động 229 khẩu pháo, cối các loại và đến sát ngày nổ súng tăng lên 258 khẩu và toàn Chiến dịch đã tập trung 261 khẩu. Xét về số lượng, pháo binh ta hơn địch (tỷ lệ là 2,1/1), nhưng về chất lượng thì pháo binh địch hơn hẳn ta (địch chủ yếu là pháo lựu 105mm và pháo lựu 155mm, có tầm bắn xa, uy lực lớn). Bởi vậy, để tạo ưu thế áp đảo về hỏa lực và giải quyết mâu thuẫn giữa số lượng, chất lượng pháo, ta đã tập trung tạo ưu thế về số lượng pháo hơn hẳn địch trong từng thời điểm, từng trận đánh (Trận tiến công tiêu diệt cụm cứ điểm Him Lam - trận then chốt mở đầu Chiến dịch, ta đã huy động 100% pháo xe kéo, hơn 70% sơn pháo và 80% súng cối 120mm, tạo ưu thế hỏa lực lớn gấp 10 lần địch; trận đòi Độc Lập, gấp 4,5 lần địch).

Nhận thức rõ vai trò của pháo binh cũng như lòng trước được những khó khăn sẽ phải đối diện, Đại tướng Võ Nguyên Giáp trực tiếp trao nhiệm vụ cho pháo binh: “Trọng pháo ra

bỏ lâu ngày). Sau 1 tháng, con đường Tuần Giáo - Điện Biên được mở mới dài 80km, pháo tiếp tục được vận chuyển đến cửa rừng Nà Nham, xã Nà Nhạn, rồi từ đây bắt đầu công cuộc kéo hoàn toàn bằng tay lên các triền núi xung quanh lòng chảo, một tiền lệ chưa từng có trong lịch sử chiến tranh thế giới.

Thực tế đã cho thấy với địa hình đặc biệt của Điện Biên Phủ, những vùng rừng núi và những quả đồi liên tiếp bao bọc bốn phía lòng chảo phía dưới giúp ta có thể che giấu được các loại vũ khí, đặc biệt là những khẩu pháo to mà địch khó phát hiện ra được. Bộ chỉ huy kéo pháo được thành lập do đồng chí Lê Trọng Tấn, Tư lệnh 312, làm chỉ huy trưởng, đồng phi Phạm Ngọc Mậu, Chính ủy 351, làm chính ủy, đồng thời cử đồng chí Đỗ Đức Kiên, Trưởng ban Tác chiến chiến dịch và một số cán bộ tham mưu xuống cùng bàn kế hoạch và kiểm tra đôn đốc. Với quyết định đánh nhanh, điều quan trọng là phải kéo được những khẩu pháo đó vào đúng vị trí và sẵn sàng nhả đạn, trận đánh mới có thể bắt đầu. Đại đoàn 308, một đại đội Sơn Pháo, một tiểu đoàn công binh hơn 5000 người đã mở mới một đường kéo pháo bằng tay trong 20 giờ với chiều dài 15km, chiều rộng 3m chạy từ cửa rừng Nà Nham, qua đỉnh Pha sông cao 1.150 mét, xuống Bản Tấu, đường Điện Biên Phủ - Lai Châu tới Bản Nghêu, được nguy trang toàn bộ. Đây là một con đường kéo pháo khá

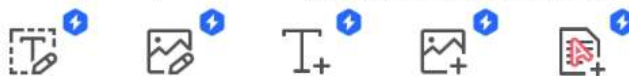
92

dài nằm trên địa hình hiểm trở, nhiều dốc cao, vực sâu. Trên con đường ấy ta đã kéo những khẩu pháo nặng hơn 2 tấn, vượt qua những đoạn đường núi cheo leo, hiểm trở, dốc cao, vực sâu lại bị máy bay và pháo địch cản trở để đến được hầm trú ẩn dành cho pháo đã được nguy trang từ trước.

Quyết định thay đổi phương châm tác chiến từ “Đánh nhanh thắng nhanh” sang “Đánh chắc tiến chắc” sau khi cân nhắc kỹ lưỡng sức mạnh của tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ, so sánh lực lượng giữa ta và địch ngày càng thay đổi và những khó khăn ta có thể gặp phải. Mọi công tác được chuẩn bị cho phương án tác chiến lâu dài với địch. Hậu cần được ưu tiên từ các địa phương lên Điện Biên Phủ. Pháo được lệnh kéo ra, quay về vị trí tập kết để làm đường cơ động cho pháo. Sau này,

đạn địch. Đào một hầm pháo trung bình phải moi từ lòng núi khoảng 200 tới 300 khối đất đá, rồi đổ toàn bộ lên nắp hầm. Gỗ lát nóc hầm có đường kính từ 30cm trở lên. Toàn bộ số gỗ này phải lấy từ xa, khoảng 9 - 10km, đưa về để không làm lộ trận địa. Các trận địa lựu pháo được bố trí cách khu trung tâm Mường Thanh khoảng 7km, và cách các vị trí ngoại vi 4 - 5 km. Do đó, không những cần phải nguy trang toàn bộ công trình trước con mắt soi mói của máy bay trinh sát mà còn phải không để cho quân địch ở các vị trí ngoại vi nghe được tiếng nổ mìn phá đá, chặt cây, đào đất.

Chính nhờ quyết tâm bảo đảm pháo binh hết sức kỹ lưỡng, kỹ công cùng với bố trí hỏa lực pháo binh hợp lý mà các loại pháo của ta

pnao xe keo, hơn 70% sơn pnao và 80% súng cối 120mm, tạo ưu thế hỏa lực lớn gấp 10 lần địch; trận đồi Độc Lập, gấp 4,5 lần địch).

Nhận thức rõ vai trò của pháo binh cũng như lượng trước được những khó khăn sẽ phải đối diện, Đại tướng Võ Nguyên Giáp trực tiếp trao nhiệm vụ cho pháo binh: “Trọng pháo ra

đoàn công binh hơn 5000 người đã mở mới một đường kéo pháo bằng tay trong 20 giờ với chiều dài 15km, chiều rộng 3m chạy từ cửa rừng Nà Nham, qua đỉnh Pha sông cao 1.150 mét, xuống Bản Tàu, đường Điện Biên Phủ - Lai Châu tới Bản Nghêu, được nguy trang toàn bộ. Đây là một con đường kéo pháo khá

92

dài nằm trên địa hình hiểm trở, nhiều dốc cao, vực sâu. Trên con đường ấy ta đã kéo những khẩu pháo nặng hơn 2 tấn, vượt qua những đoạn đường núi cheo leo, hiểm trở, dốc cao, vực sâu lại bị máy bay và pháo địch cản trở để đến được hầm trú ẩn dành cho pháo đã được nguy trang từ trước.

Quyết định thay đổi phương châm tác chiến từ “Đánh nhanh thắng nhanh” sang “Đánh chắc tiến chắc” sau khi cân nhắc kỹ lưỡng sức mạnh của tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ, so sánh lực lượng giữa ta và địch ngày càng thay đổi và những khó khăn ta có thể gặp phải. Mọi công tác được chuẩn bị cho phương án tác chiến lâu dài với địch. Hậu cần được ưu tiên từ các địa phương lên Điện Biên Phủ. Pháo được lệnh kéo ra, quay về vị trí tập kết để làm đường cơ động cho pháo. Sau này, khi ta có trong tay tấm bản đồ Tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ, ta đã dựa vào đó để xây dựng đường cơ động cho pháo gồm sáu tuyến đường dài 70km, qua nhiều vùng đồi núi cao nối liền từ phía Đông sang phía Bắc Mường Thanh, có thể bắn tới mục tiêu xa nhất là Hồng Cúm. Khi trận Điện Biên Phủ kết thúc, đoàn tù binh đi qua những con đường này về trại tập trung, đã nhận xét: “Riêng với việc làm được những trục đường này, các ông cũng đủ thắng chúng tôi rồi!”.

Một việc cũng khó khăn không kém là xây dựng các hầm pháo. Hầm pháo nằm sâu trong lòng núi, đủ rộng để pháo thủ dễ dàng thao tác, đủ dày để an toàn cho pháo 105mm. Cạnh hầm pháo, là hầm chi huy và hầm chứa đạn. Cứ bốn khẩu đội, lại có chung một hầm làm nơi hội họp hoặc vui chơi. Nối liền các hầm pháo là hào giao thông khá rộng và sâu, có rãnh thoát nước và hố tránh bom napan. Lại có đường hào nối từ trận địa pháo về tuyến cung cấp, nơi có đủ hầm ăn, hầm ở, hầm thương binh, hầm nấu ăn, hầm giấu xe... Bên mỗi trận địa thật đều có một trận địa giả để thu hút bom

đạn địch. Đào một hầm pháo trung bình phải moi từ lòng núi khoảng 200 tới 300 khối đất đá, rồi đổ toàn bộ lên nắp hầm. Gỗ lát nóc hầm có đường kính từ 30cm trở lên. Toàn bộ số gỗ này phải lấy từ xa, khoảng 9 - 10km, đưa về để không làm lộ trận địa. Các trận địa lựu pháo được bố trí cách khu trung tâm Mường Thanh khoảng 7km, và cách các vị trí ngoại vi 4 - 5 km. Do đó, không những cần phải nguy trang toàn bộ công trình trước con mắt soi mói của máy bay trinh sát mà còn phải không để cho quân địch ở các vị trí ngoại vi nghe được tiếng nổ mìn phá đá, chặt cây, đào đất.

Chính nhờ quyết tâm bảo đảm pháo binh hết sức kỹ lưỡng, kỳ công cùng với bố trí hỏa lực pháo binh hợp lý mà các loại pháo của ta đã phát huy hết hiệu suất chiến đấu. Lần đầu tiên trong chiến tranh Đông Dương, một con mưa đại bác bắn chính xác vào cứ điểm của địch, từ trên các điểm cao, hỏa lực bắn cấp tập về phía dưới tập đoàn cứ điểm, đánh một màn phủ đầu không thể chính xác và hiệu quả hơn. Chi huy pháo binh của Pháp là Piroth, từng có những thành tích xuất sắc trong chiến tranh thế giới thứ hai đã tự sát trong hầm chi huy của mình vì bất lực trước sức mạnh pháo của Việt Minh. Theo một số tài liệu, trong trận chiến ở Điện Biên Phủ, quân Pháp đã bắn hết hơn 110.000 đạn pháo cỡ 105mm trở lại. Trong khi đó, quân ta chỉ bắn hết khoảng 20.000 quả pháo 105mm. Một con số thấp hơn nhiều lần, nhưng hiệu quả đạt được lại rất cao. Như vậy vai trò của công tác bảo đảm pháo binh trong chiến dịch Điện Biên Phủ là vô cùng quan trọng, ta đã thành công trong việc tổ chức đánh hiệp đồng binh chủng bộ binh, pháo binh mà trước đó chưa từng áp dụng./.

N.V.D

93

